

Vergaderjaar 2022–2023

26 150

Algemene Vergadering der Verenigde Naties

Nr. 206

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 februari 2023

In deze brief informeer ik uw Kamer over de uitkomst van stemmingen bij de 77^e zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (AVVN) ten aanzien van resoluties die raken aan het Midden-Oosten Vredesproces (MOVP). Dit gebeurt conform de gewijzigde motie van het lid Van der Staaij, gesteund door het lid Van Helvert (Kamerstuk 35 570 V, nr. 56).

Zoals met uw Kamer gedeeld per brief op 17 oktober jl. (Kamerstuk 23 432, nr. 485) was het streven van Nederland het gehele pakket aan resoluties te verbeteren onder meer door disproportionele aandacht voor Israël tegen te gaan. De EU heeft wederom met de Palestijnse delegatie kunnen onderhandelen hetgeen ruimte bood voor bovenstaande inzet. Deze onderhandelingspositie van de EU binnen de VN is uitzonderlijk en afhankelijk van een eensgezinde EU-stempositie. Behoud van EU-eenheid weegt daarom tevens mee in de Nederlandse stembepaling. Daarnaast blijft het kabinet van mening dat er ruimte moet blijven voor feitelijke en hiermee gerechtvaardigde kritiek op het handelen van betrokken partijen in multilateraal verband.

Dit wordt niet enkel gedaan via resoluties bij de VN. Ook in EU- en in bilateraal verband worden zorgen geuit richting Israël alsmede de Palestijnse autoriteit. Aandachtspunten hierin zijn onder andere het Israëlisch nederzettingenbeleid, de aangekondigde intentie tot de ontwikkeling van een annexatieraamwerk, de krimpende ruimte voor zowel het Israëlisch als Palestijns maatschappelijk middenveld, het uitblijven van Palestijnse verkiezingen en de evidente noodzaak tot de-escalatie van het aanhoudende geweld.

Hieronder wordt ingegaan op de resultaten van afgelopen AVVN.

Resultaten en stemposities

Tijdens de 77^e zitting van de AVVN is onderhandeld over 15 resoluties. In onderstaand overzicht treft u per resolutie de Nederlandse stempositie. Mede dankzij Nederlandse inzet is de EU erin geslaagd om het gehele pakket resoluties in de toekomst te verminderen. Twee resoluties¹ worden vanaf 2023 niet meer ingediend. Daarnaast is op initiatief van Nederland de tekst van resoluties feitelijk meer in balans gebracht, is een rapportage-verplichting opgeheven², en is het beschikbare budget voor VN-activiteiten voortkomend uit een resolutie³ omlaag gebracht waarmee disproportionele aandacht voor Israël wordt tegengegaan.

Daarnaast zijn zorgelijke ontwikkelingen als de toenemende druk op het maatschappelijk middenveld in de Palestijnse Gebieden en de dood van journaliste Shireen Abu Akleh⁴ geadresseerd.

De meeste aandacht in de onderhandelingen ging uit naar de *Israeli Practices* resolutie⁵. Op basis van brede EU steun is een verwijzing naar apartheid in de ontwerp-resolutie verwijderd. Centraal stond een advies-aanvraag aan het Internationaal Gerechtshof voor een juridische analyse (*Advisory Opinion*) over de Israëlische bezetting van de Palestijnse Gebieden. Bij een dergelijk voorstel is het gebruikelijk dat het gehele VN-lidmaatschap uitgebreid wordt geconsulteerd. Dit voorstel werd echter dermate laat in het onderhandelingsproces gedaan dat hiervoor onvolgende tijd was. Daarnaast bevat de finale versie van de *Israeli Practices* resolutie een referentie naar de heilige plaatsen in Jeruzalem waarin alleen de Haram al-Sharif genoemd wordt. Voor Nederland is de terminologie rondom de heilige plaatsen in VN-verband een punt van zorg, in lijn met de motie van het Eerste Kamerlid Schalk (Kamerstuk 35 403, J). Deze verwijzing in combinatie met de late introductie van het verzoek aan het Internationaal Gerechtshof hebben ertoe geleid dat Nederland van een voorstem naar een onthouding is gegaan op deze resolutie. De implicaties van de *Israeli Practices* zijn in de Vijfde Commissie (verantwoordelijk voor de financiering van aangenomen resoluties) ook besproken en tot stemming gebracht. Nederland heeft tegen een amendement gestemd waarmee de programmabegroting voor de *Israeli Practices* resolutie op nul zou worden gezet. Nederland heeft daarbij een stemverklaring afgegeven waarin is benadrukt dat de Vijfde Commissie zich, zodra een resolutie is goedgekeurd, moet onthouden van politieke discussies die thuis horen in andere fora in de VN. Nederland heeft samen met 90 andere VN-lidstaten grote zorgen uitgesproken over de Israëlische sancties jegens de Palestijnse autoriteit naar aanleiding van de *Advisory Opinion* en opgeroepen deze sancties terug te draaien.

In de plenaire *Division*-resolutie werden tot slot diverse additionele VN-activiteiten geïntroduceerd inzake de Palestijnse 75-jarige Nakba-herdenking. Nederland heeft tegen deze resolutie gestemd.

Onderstaande tabel licht Nederlandse stempositie en de EU stemposities toe. In onderhandelingen heeft Nederland bovenstaande inzet uitge-

¹ *Committee on the Exercise of the Inalienable Rights of the Palestinian People; Special Information Programme on the question of Palestine of the department of Global Communications of the Secretariat.*

² *Committee on the Exercise of the Inalienable Rights of the Palestinian People* resolutie.

³ *Special Information Programme* resolutie.

⁴ *Committee on the Exercise of the Inalienable Rights of the Palestinian People; Special Information Programme.*

⁵ Israeli practices affecting the human rights of the Palestinian people in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem.

dragen en was daardoor in staat een EU meerderheid te bewerkstelligen en waar mogelijk met EU- eenheid te stemmen.

	Resolutie	Nederlandse stempositie	Stemposities van EU lidstaten
1	Permanent sovereignty of the Palestinian people in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and of the Arab population in the occupied Syrian Golan over their natural resources (tweede commissie)	Voor (technische roll-over)	EU27 voor
2	Oil slick on Lebanese shores (tweede commissie)	Voor (technische roll-over)	EU27 voor
3	The right of the Palestinian people to self-determination (derde commissie)	Voor (technische roll-over)	EU27 voor
4	Assistance to Palestine refugees (vierde commissie)	Voor (technische roll-over)	EU27 voor
5	Operations of the United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (vierde commissie)	Voor	EU27 voor
6	Palestine refugees» properties and their revenues (vierde commissie)	Voor (technische roll-over)	EU27 voor
7	Israeli settlements in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and the occupied Syrian Golan (vierde commissie)	Voor	25 voor 1 onthouden 1 tegen
8	Israeli practices affecting the human rights of the Palestinian people in the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem (vierde commissie)	Onthouden	7 voor 13 onthouden 9 tegen
9	The Occupied Syrian Golan (vierde commissie)	Voor	EU27 voor
10	Peaceful settlement of the question of Palestine (plenair)	Voor	25 voor 1 onthouden 1 tegen
11	Committee on the Exercise of the Inalienable Rights of the Palestinian People (plenair)	Onthouden	1 voor 20 onthouden 6 tegen
12	Division for Palestinian Rights of the Secretariat (plenair)	Tegen	2 voor 10 onthouden 15 tegen
13	Special information programme on the question of Palestine of the Department of Global Communications of the Secretariat (plenair)	Voor	25 voor 2 tegen
14	Assistance to the Palestinian people (EU resolutie) (plenair)	Voor	EU27 voor
15	The Syrian Golan (plenair)	Onthouden	EU27 onthouden

De Minister van Buitenlandse Zaken,
W.B. Hoekstra